EDU CONFERENCES
CONFERENCE BOOK

ICHEAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH, ENGINEERING AND APPLIED SCIENCES

April 14 - 16, 2023 - Dubai

ISBN: 978-625-6393-51-6

ACADEMY GLOBAL PUBLISHING HOUSE

ICHEAS 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH, ENGINEERING AND APPLIED SCIENCES
APRIL 14 - 16, 2023
DUBAI

CONGRESS ORGANIZING BOARD
Head of Conference: Prof. Dr. Naile Bilgili
Head of Organizing Board: Assis. Prof. Dr. Gültekin Gürçay
Prof. Dr. Ali Bilgili
Prof. Dr. Başak Hanedan
Prof. Dr. Hülya Çiçek
Prof. Dr. Həcər Hüseynova
Assoc. Prof. Dr. Nazilə Abdullazadə
Assoc. Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi
Assoc. Prof. Dr. Yeganə Qəhrəmanova
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti
Assoc. Prof. Ivaylo Staykov
Dr. Mehdi Meskini Heydarlou
Aynurə Əliyeva
Amaneh Manafidizaji

Edited By
PROF. DR. NAİLE BİLGİLİ

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House
Without permission can't be duplicate or copied.
Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
Academy Global–2023 ©

Issued: 10.05.2023
***ISBN*: 978-625-6393-51-6**

CONFERENCE ID

ICHEAS 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH, ENGINEERING AND APPLIED SCIENCES

DATE – PLACE

APRIL 14 - 16, 2023
DUBAI

ORGANIIZATION

Academy Global Conferences & Journals

EVALUATION PROCESS

All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES

Turkey – Azerbaijan - Australia – Pakistan -France - India – Egypt- Algeria – Myanmar - Bosnia and Herzegovina - - Morocco – Japan – Taiwan – Nigeria - Saudi Arabia – Iran – Sudan – Cyprus – Germany – Poland – Sweden – Thailand -

PRESENTATION

Oral presentation

PERCENTAGE OF PRESENTATION

45% form Turkey and %55 from other Countreies

LANGUAGES

Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan
Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia
Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə - Azerbaijan
Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan
Prof. Dr. Burcu Semin AKEL - Turkiye
Prof. Dr. Ali BİLGİLİ - Turkiye
Prof. Dr. Naile BİLGİLİ - Turkiye
Prof. Dr. Başak HANEDAN - Turkiye
Prof. Dr. Asım KART - Turkiye
Dr. Öğretim Üyesi Büşra YARANOĞLU - Turkiye
Dr. Öğretim Üyesi İsmail Hakkı TEKINER - Turkiye
Doç. Dr. Şeyma ÇALIŞKAN ÇAVDAR - Turkiye
Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia
Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan
Doç. Dr. Abdulsemet AYDIN – Turkiye
Doç. Dr. Nurhan AYDIN - Turkiye
Doç. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Turkiye
Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria
Prof. Dr. Ali BILGILI - Turkiye
Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan
Doç. Dr. Seher DİRİCAN - Turkiye
Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania
Doç. Dr. Abbas GHAFFARI – Iran
Dr. Gültekin GÜRÇAY - Turkiye
Dr. Ahmet GÜMÜŞ - Turkiye
Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA - Azerbaijan
Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA - Ozbekstan
Dr. Dody HARTANTO - Indonesia
Dr. Cihandar HASANHANOĞLU – Turkiye
Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran
Prof. Dr. Həcər Hüseynova - Azerbaijan
Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan
Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY - Kazakhstan
Dr. Mamatkuli JURAYEV – Ozbekistan
Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR - Turkiye
Doç. Dr. Tüba KARAHİSAR - Turkiye
Doç Dr. Mehmet KAYA – Turkiye
Doç. Dr., İradə Kərimova - Azerbaijan
Prof. Dr. Emine KOCA – Turkiye
Prof. Dr. Fatma KOÇ - Turkiye

Doç. Dr. F. Gül KOÇSOY - Turkiye
Prof Dr. Bülent KURTİŞOĞLU - Turkiye
Doç Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ – Turkiye
Prof. Dr. Natalia LATYGINA - Ukraina
Sonali MALHOTRA - India
Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
Prof. Muntazir MEHDI - Pakistan
Dr. Amanbay MOLDIBAEV - Kazakhstan
Doç. Dr. Yaprak I. OZDEMIR - Turkiye
Assist. Prof. K. R. PADMA – India
Doç. Dr. Sevinc Sadıqova - Azerbaijan
Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Turkiye
Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
Doç. Dr. Işık SEZEN - Turkiye
Doç. Dr. Könül Səmədova - Azerbaijan
Bhumika SHARMA - India
Prof. Dr. Sibel SİLİCİ - Turkiye
Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
Assoc. prof. Ivaylo STAYKOV, Bulgaria
Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER - Turkiye
Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE - Turkiye
Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan
Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia
Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam
Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan
Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA - Kirgizia
Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ - Turkiye
Prof. Dr. Raihan YUSOPH -Philippines
Prof.Dr. Akbar VALADBIGI - Iran
Dr. Yang ZİTONG - China

ICHEAS 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH, ENGINEERING AND APPLIED SCIENCES
ICSHSR 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON HUMANITY AND SOCIAL SCIENCES
4TH INTERNATIONAL ART MODERN EXHIBITION
APRIL 14 - 16, 2023
DUBAI

CONGRESS PROGRAM
Online Presentation

Join Zoom Meeting
https://us02web.zoom.us/j/83673277392?pwd=dlRCdkVPTTlZejEzUVJQREhaWm15QT09

Meeting ID: 836 7327 7392
Passcode: 14160423

Join Zoom Meeting

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via https://zoom.us/join site, enter ID instead of "Meeting ID
- or Personal Link Name" and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least** %70 of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-..., S- ... NAME SURNAME

Contents

"STEAM ƏSASLI TƏLİM" ŞAGİRDLƏRDƏ TƏDQİQATÇILIQ BACARIQLARININ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ YOLU KİMİ 1

KENTSEL ORTAMDA FARKLI ORTAMLARIN EKOLOJİK DURUMUNUN MİKOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ... 7

SAĞLAM NƏSLİN YETİŞMƏSİNDƏ BİOETİK DAVRANIŞLARIN ROLU 12

ŞAGİRDLƏRDƏ YARADICI TƏFƏKKÜRÜN PSİXOLOJİ İNKİŞAFI VƏ MƏZMUNU 18

FARKLI UYGULAMA YÖNTEMLERİ KULLANILARAK İÇ MEKÂN TEMİZLİK KİMYASALI İLE MUAMELE EDİLMİŞ SİPO (*Entandrophragma utile*) ODUNUNDA RENK PARAMETRELERİNİN ARAŞTIRILMASI..... 24

ANADOLU KESTANESİ (*Castanea sativa* Mill.) ODUNUNDA RENK VE PARLAKLIK DEĞERLERİ ÜZERİNE DIŞ ORTAM ŞARTLARININ ETKİLERİ 32

BETONUN ÇÖKME VE BASINÇ DAYANIMININ MAKİNE ÖĞRENMESİ MODELLERİ KULLANILARAK TAHMİN EDİLMESİ 42

SENTINEL-1A RADAR GÖRÜNTÜ SETİ İLE C BAND DESTEKLİ INTERFEROMETRI UYGULAMASI: KAYSERİ EVRENSEL KIŞ SPORLARI MERKEZİ ÖRNEĞİ 55

MİKROORGANİZMALARIN MUHAFAZASINDA KULLANILAN LİYOFİLİZASYON İŞLEMİNİN OPTİMİZASYONU 67

BRAIN TUMOR AREA SEGMENTATION OF MRI IMAGES: REVIEW PAPER 76

BRAIN TUMOR AREA SEGMENTATION OF MRI IMAGES USING GAN 77

FBN1 GENİNDE NADİR BİR VARYANTA SAHİP OLGU: MOLEKÜLER TANI ALGORİTMASI 79

ORAL ANTİKOAGÜLAN TEDAVİ YÖNETİMİ İÇİN HEMŞİRELİK ÖZ YETERLİLİĞİ ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇEYE UYARLAMA ÇALIŞMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK..... 80

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN ÇOCUKLARA YÖNELİK EMPATİK EĞİLİMLERİ İLE MÜLTECİ ÇOCUKLARA YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ: KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA..... 82

SAMSUN ÜNİVERSİTESİ SAMSUN EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ GENEL CERRAHİ KLİNİĞİNDEKİ ACİL İNKARSERE İNGUİNAL HERNİ DENEYİMLERİMİZ 85

DENEYSEL EPİLEPSİ MODELİNDE KORTEKS, HİPOKAMPUS VE BEYİN SAPINDA NÖROPLASTİN, TRAF6, GLUA1, GABA(A) RESEPTÖRÜ VE PMCA İFADELERİ..... 89

İLAÇ KAYNAKLI NEFROTOKSİSİTEDE BİYOBELİRTEÇLERİN ÖNEMİ 91

E-SCOOTER KULLANIM DAVRANIŞLARINA COVİD 19 SALGINI İLE ARAÇLARA YÖNELİK ÇEVRESEL VE EKONOMİK YARAR ALGILARININ ETKİSİ 98

SOSYAL MEDYANIN ORGANİK GIDA SATIN ALMA NİYETİNE ETKİSİ: BİR YAPISAL MODEL ÖNERİSİ 106

CHATGPT IN COMPUTER SOFTWARE EDUCATİON..... 115

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF SOME CRATAEGUS SPECIES OF ROSACEAE FAMILY ON THE HEART 127

ELECTROCHEMICAL DETERMINATION OF HYDROGEN PEROXIDE WITH SILVER NANOPARTICLE DOPED BIOCOMPOSITE 134

RENEWABLE ENERGY APPLICATIONS OF THERMOELECTRIC GENERATORS 136

THERMOELECTRIC GENERATORS; MATERIAL, DESIGN AND MODELLING 142

NUMERICAL ANALYSIS OF THE EFFECT OF ADDING PARALLEL GROOVES ON FIN PERFORMANCE IN RECTANGULAR FIN DESIGN 147

NUMERICAL ANALYSIS OF THE EFFECT OF GROOVE GEOMETRY ON FIN PERFORMANCE IN RECTANGULAR FIN DESIGN 153

A COMPACT VIA-LESS ULTRA-WIDEBAND MICROSTRIP FILTER BY UTILIZING OPEN-CIRCUIT QUARTER WAVELENGTH STUBS 159

RECEIVED SIGNAL STRENGTH INDICATOR BASED LOCALIZATION OF BLUETOOTH DEVICES USING TRILATERATION: AN IMPROVED METHOD FOR THE VISUALLY IMPAIRED PEOPLE 160

DEVELOPMENT OF MAINTENANCE SCHEDULE AND ROOT CAUSE ANALYSIS BASED ON COMPUTERIZED MAINTENANCE MANAGEMENT SYSTEM FOR A FERTILIZER PLANT 161

12X12 MIMO TERMINAL ANTENNAS COVERING THE WHOLE LTE AND WIFI SPECTRUM 162

SECURITY ARCHITECTURE FOR AT-HOME MEDICAL CARE USING SENSOR NETWORK 163

AGENT/GROUP/ROLE ORGANIZATIONAL MODEL TO SIMULATE AN INDUSTRIAL CONTROL SYSTEM 164

A STUDY OF GENERAL ATTACKS ON ELLIPTIC CURVE DISCRETE LOGARITHM PROBLEM OVER PRIME FIELD AND BINARY FIELD 165

Integrated ACOR/IACOMV-R-SVM Algorithm 166

SOLAR-INDUCTED CLUSTER HEAD RELOCATION ALGORITHM 167

AUTOMATED JAVA TESTING: JUNIT VERSUS ASPECTJ 168

MODELING AND ANALYZING THE WAP CLASS 2 WIRELESS TRANSACTION PROTOCOL USING EVENT-B 169

EFFECT OF MODIFICATION AND EXPANSION ON EMERGENCE OF COOPERATION IN DEMOGRAPHIC MULTI-LEVEL DONOR-RECIPIENT GAME 170

ISOLATION AND IDENTIFICATION OF DIACYLGLYCEROL ACYLTRANSFERASE TYPE- 2 (GAT2) GENES FROM THREE EGYPTIAN OLIVE CULTIVARS 171

EFFECT OF VARIOUS POLLEN SOURCES TO ABILITY FRUIT SET AND QUALITY IN ‘LONG RED B’ WAX APPLE 172

ELECTROCHEMICAL PERFORMANCE OF CARBON NANOTUBE BASED SUPERCAPACITOR 173

STATISTICAL MODELING FOR PERMEABILIZATION OF A NOVEL YEAST ISOLATE FOR B-GALACTOSIDASE ACTIVITY USING ORGANIC SOLVENTS 174

INFLUENCE OF THE FIELD TYPE (MOUNTAIN AND PLAIN) ON THE CUPRIC STATUS OF LAMBS 175

MOLARITY AND LAYER EFFECT ON THE STRUCTURAL AND OPTICAL PROPERTIES OF TiO_2 FILMS GROWN BY SOL-GEL SPIN COATING (SGSC) METHOD 176

AGING AND LAYER EFFECT ON CHARACTERISTICS PROPERTIES OF TiO_2 THIN FILMS GROWN BY SOL-GEL SPIN COATING (SGSC) METHOD 177

FAYLARLA İLİŞKİLİ JEOTERMAL SİSTEMLER VE ÇEVRESEL SORUNLAR 178

ALÜMİNYUMUN ÇEVRESEL ETKİLERİ 188

EXPERIMENTAL MODAL ANALYSIS OF NATURAL FIBER REINFORCED ACRYLONITRILE-BUTADIENE-STYRENE (ABS) THERMOPLASTIC BIOCOMPOSITES 194

NUMERICAL INVESTIGATION OF DYNAMIC CHARACTERISTICS OF HEMP PARTICLE-ADDED ACRYLONITRILE-BUTADIENE-STYRENE (ABS) THERMOPLASTIC BIOCOMPOSITES 206

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE BAĞIMLILIĞI ARAŞTIRMASI: COVİD-19 SALGINI DÖNEMİ YÜZ YÜZE EĞİTİME TEKRAR GEÇİŞ 218

YIKIM İŞLERİNDE VE DEPREM SONRASINDA YIKILAN BİNALARDA ASBEST TEHLİKESİ VE 2022 YILINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN BİNALARIN YIKILMASI HAKKINDAKİ YÖNETMELİĞİN UYGULANMASI VE ORTAYA ÇIKAN SORUNLAR 230

CAN ARTHROBOPHOBIA/ENTOMOPHOBIA INCREASE IN PEOPLE AFTER EARTHQUAKE? 246

GIDA BOYASINA MARUZ KALMIŞ RAT MODELİNDE TARTRAZİNİN EMBRİYOTOKSİK VE TERATOJENİK ETKİSİ 248

SİSTEMİK SORUN: OBSTETRİK ŞİDDET 249

KOZMETİK ÜRÜNLERİN İNSAN VE ÇEVRE SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ 251

YEŞİL ÇEVRE OLUŞUMU: YEŞİL ENERJİNİN ÇEVRE VE ÇALIŞAN SAĞLIĞI AÇISINDAN RİSKLERİ 258

VARDİYALI ÇALIŞAN HEMŞİRELERDE İŞTE MUTLULUĞUN YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ 270

TÜRKİYE'DE AFETLERE YÖNELİK KULLANILAN ÖZ BİLDİRİME DAYALI ÖLÇÜM ARAÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: LİTERATÜR DERLEMESİ 277

YAŞA BAĞLI DEĞİŞİM FARKINDALIĞI ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI VE PSİKOMETRİK TESTİ 292

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ALANINDA MİNDFULNESS TEMELLİ YAKLAŞIM KULLANILARAK YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ/ *INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES CONDUCTED USING MINDFULNESS-BASED APPROACH IN NURSING IN TURKEY* 294

EXERCISE APPROACHES AFTER ANKLE MICROTRAUMA IN ATHLETES: A SYSTEMATIC REVIEW 310

FUTBOLCULARDA DİZ YARALANMALARINDA ÖN ÇAPRAZ BAĞIN ETKİLENMESİNİ AZALTAN ANTRENMAN YÖNTEMLERİ: SİSTEMATİK DERLEME 317

ACİL SERVİS HEMŞİRELERİNİN MADDE BAĞIMLILIĞI DEĞERLENDİRMELERİ 331

ACİL SERVİSLERDE DAVRANIŞSAL SAĞLIK DURUMLARI 339

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ALANINDA YAPILAN DOKTORA TEZLERİNİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ 349

HASTALIKLARA CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE YAKLAŞIM: YENTL SENDROMU 359

KRONİK HASTALIĞI OLAN YAŞLI BİREYLERİN ÇALIŞAN BAKIM VERİCİLERİNİN DENEYİMLERİ 367

TOXIC EFFECTS OF BLUE-GREEN ALGAE 381

NÖRODEJENERATİF HASTALIKLARDA FUKOİDAN'IN KORUYUCU ROLÜ 386

GERİATRİK HASTAYA BAKIMDA KÜLTÜRLERARASI YAKLAŞIM 391

Kedi ve Köpeklerde Neosporozis ve Sağaltım Seçenekleri 398

BAZI CANLI ORGANİZMALARDA KÖRELMİŞ ORGANLAR VE FİZYOLOJİK EVRİMLERİ 401

SUCUL CANLILARDA MUKUS VE SOLUNUM 406

BAZI DOĞAL AFETLERİN TARIM SEKTÖRÜNE OLAN OLASI ETKİLERİ 411

BÖCEKLERDE ÖNEMLİ BİR SAVUNMA MEKAZİZMASI: TAKLİTCİLİK (MİMİKRİ) 425

BİTKİ FUNGAL HASTALIKLARLA MÜCADELEDE BİYOKONTROL AJANLARIN KİMYASAL FUNGİSİTLERLE KOMBİNE KULLANIMI 438

SERA YETİŞTİRİCİLİĞİNDE TESPİT EDİLEN HASTALIKLARA KARŞI ENTEGRE MÜCADELE YÖNTEMLERİ 448

TAZE DEREOTU (*ANETHUM GRAVEOLENS* L.) YAPRAKLARININ BİYOAKTİF BİLEŞİKLERİ, ANTİOKSİDAN AKTİVİTESİ VE FENOLİK BİLEŞİKLERİ ÜZERİNE KURUTMANIN ETKİSİ 457

MİKRODALGA DEHİDRASYONUNUN TAZE YABANİ ARMUT MEYVELERİNİN BİYOAKTİF BİLEŞİKLERİ, ANTİOKSİDAN AKTİVİTESİ VE POLİFENOL PROFİLLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 474

BİYOLOJİK DENİTRİFİKASYONA BAKIR ETKİSİNİN KESİKLİ ÜNİTELERDE İNCELENMESİ 487

MUZ YALANCI GÖVDE ATIKLARININ SEKTÖR BAZLI DEĞERLENDİRİLMESİ 497

MADENİ ATIK YAĞLARIN GERİ DÖNÜŞÜM VE GERİ KAZANIMI: SEKTÖREL DAĞILIM 498

ATIKSULARDAN STRUVİT ÇÖKTÜRMESİ İLE NUTRİENT GERİ KAZANIMI 499

STRES UYGULANAN RATLARDA SPİRULİNA DESTEĞİNİN HEMATOLOJİK PARAMETRELERE ETKİSİ 511

THE ROLE OF MEDICAL INSURANCE AND EVALUATION MECHANISMS IN THE HEALTH SECTOR OF AZERBAIJAN 519

ROCK SLOPE STABILIZATION AND PROTECTION FOR ROADS AND MULTI-STOREY STRUCTURES IN JABAL OMAR, SAUDI ARABIA..... 534

HYBRID LIVING: EMERGING OUT OF THE CRISES AND DIVISIONS 535

Locating Critical Failure Surface in Rock Slope Stability with Hybrid Model Based on Artificial Immune System and Cellular Learning Automata (CLA-AIS) 536

PREDICTION OF IN SITU PERMEABILITY FOR LIMESTONE ROCK USING ROCK QUALITY DESIGNATION INDEX..... 537

Effect of Nano-SiO2 Solution on the Strength Characteristics of Kaolinite 538

ROOT GROWTH OF MORUS ALBA AS AFFECTED BY SIZE OF CUTTINGS AND POLYTHENE LOW TUNNEL 539

RENEWED URBAN WATERFRONT: SPATIAL CONDITIONS OF A CONTEMPORARY URBAN SPACE TYPOLOGY..... 540

SEX DIFFERENCES IN THYROID GLAND STRUCTURE OF RABBITS 541

OLIVE LEAVES EXTRACT RESTORED THE ANTIOXIDANT PERTURBATIONS IN RED BLOOD CELLS HEMOLYSATE IN STREPTOZOTOCIN INDUCED DIABETIC RATS 542

THE EFFECTS OF GARLIC OIL (ALLIUM SATIVA), TURMERIC POWDER (CURCUMA LONGA LINN) AND MONENSIN ON TOTAL APPARENT DIGESTIBILITY OF NUTRIENTS IN BALOOCHI LAMBS..... 543

THE EFFECT OF SELECTIVE CYCLOOXYGENASE (COX) INHIBITORS ON JAPANESE MEDAKA (ORYZIAS LATIPES) REPRODUCTION PARAMETERS..... 544

THE RELATIONSHIP BETWEEN EXCRETA VISCOSITY AND TMEN IN SBM 545

PRAGATI NODE POPULARITY (PNP) APPROACH TO IDENTIFY CONGESTION HOT SPOTS IN MPLS 546

Effect of L-Arginine on Neuromuscular Transmission of the Chick Biventer Cervicis Muscle 547

TO DESIGN HOLISTIC HEALTH SERVICE SYSTEMS ON THE INTERNET 548

PERVASIVE COMPUTING IN HEALTHCARE SYSTEMS 549

SECURITY ARCHITECTURE FOR AT-HOME MEDICAL CARE USING SENSOR NETWORK 550

EXPLORING THE APPLICATION OF KNOWLEDGE MANAGEMENT FACTORS IN ESFAHAN UNIVERSITY'S MEDICAL COLLEGE..... 551

ON THE ANALYSIS OF A COMPOUND NEURAL NETWORK FOR DETECTING ATRIO VENTRICULAR HEART BLOCK (AVB) IN AN ECG SIGNAL..... 552

NEUROGENIC POTENTIAL OF CLITORIA TERNATEA AQUEOUS ROOT EXTRACT–A BASIS FOR ENHANCING LEARNING AND MEMORY 553

VALIDATION AND APPLICATION OF A NEW OPTIMIZED RP-HPLC-FLUORESCENT DETECTION METHOD FOR NORFLOXACIN..... 554

FORMULATION AND EVALUATION OF VAGINAL SUPPOSITORIES CONTAINING LACTOBACILLUS 555

NUMERICAL TREATMENT OF MATRIX DIFFERENTIAL MODELS USING MATRIX SPLINES 556

APPLICATION OF INTUITIONISTIC FUZZY CROSS ENTROPY MEASURE IN DECISION MAKING FOR MEDICAL DIAGNOSIS..... 557

PREPARATION AND CHARACTERIZATION OF POLYANILINE (PANI)-PLATINUM NANOCOMPOSITE ... 558

ESTIMATION OF THE MEAN OF THE SELECTED POPULATION..... 559

A NEW MODIFICATION OF NONLINEAR CONJUGATE GRADIENT COEFFICIENTS WITH GLOBAL CONVERGENCE PROPERTIES 560

SOME RESULTS ON THE GENERALIZED HIGHER RANK NUMERICAL RANGES 561

GIDA BOYASINA MARUZ KALMIŞ RAT MODELİNDE TARTRAZİNİN EMBRİYOTOKSİK VE TERATOJENİK ETKİSİ

Doktor Öğretim Üyesi OSMAN ÖZTÜRK[1],Doç. Dr. ZÜLEYHA DOĞANYİĞİT[1],

Doç. Dr. SEHER YILMAZ[2]

[1]Bozok Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.D,

- 0000-0003-1156-7419

[1]Bozok Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji A.D, -0000-0002-6980-3384

[2]Bozok Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi A.D,-0000-0003-4551-995X

ÖZET

E 102, FD & C Sarı No. 5 olarak da bilinen Tartrazin (TAZ), bir azo boyasıdır ve kimyasal formülü 3-karboksi-5-hidroksi-1 (p-sülfofenil)-4-(sülfofenil azo) pirazolon tuzudur. Tatlılarda, meyve sularında, reçellerde, hardalda ve gazlı içeceklerde sarı renk elde etmek için en sık kullanılan gıda renklendiricisidir. Ek olarak, vitaminler, antasitler, kozmetikler ve saç ürünleri gibi insan ilaçlarını renklendirmek için yaygın olarak kullanılmaktadır. Gıda katkı maddelerinin tüketimiyle ilişkili güvenlik sınırları ve maruziyet sonrası sağlık tehlikeleri tüketiciler, diyetisyenler ve sağlık profesyonelleri için yüksek endişe kaynağıdır Son yıllarda özellikle hamilelerde tartrazinin teratojenik etkileri üzerine odaklanılmıştır. Çalışmamızda gebelikleri boyunca standart sıçan diyetlerine 4,5 mg/ kg tartrazin ilave edilen tartrazin grubu ile standart diyetine serum fizyolojik ilave edilen kontrol grubunun karşılaştırılması amaçlandı. Gebeliklerinin 20. gününde sakrife edilen edilen sıçanların yavru ve plesentaları elde edildi. Yavru ve plesenta ağırlık ölçümleriyle birlikte gelişimlerini değerlendirmek amacıyla baş-kıç uzunluğu, biparietal uzunluk ve oksipitofrontal uzunluk ölçümleriyle birlikte ikili boyama yöntemiyle scapula, humerus, radius, ulna, femur, tibia ve fibula kemiklerinde toplam uzunluk, toplam alan, kemik uzunluk ve kemik alan ölçümleri yapıldı. Yaptığımız ölçümlerin tamamında kontrol grubuna göre tartrazin uygulanan grupta istatistiki olarak anlamlı düşüş tespit edildi. Sonuç olarak oluşturulan sıçan modelinde tartrazinin embriyotoksik ve teratojenik etki ile iskelet sistemi gelişimi üzerine olumsuz etkileri ve fetusta global gelişme geriliğine neden olduğu tespit edildi. Yaptığımız çalışmadan elde edilen verilerin literatüre olumlu katkılar sağlayacağını ve güvenilir bir kaynak olarak diğer çalışmalar için referans olacağını ümit ediyoruz.

Çalışmamız Yozgat Bozok Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından finanse edilmiştir.

Anahtar Kelimeler; Tartrazin, sıçan, teratojenik